Maa- ja metsätalousministeriö 12.10.2018
Teemu Seppä
Birgitta Vainio-Mattila
Timo Halonen
Heikki Granholm

Maa- ja metsätalousvaliokunnalle

U 56/2018 VP VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ EDUSKUNNALLE KOMISSION EHDOTUKSISTA EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSIKSI (KESTÄVÄ RAHOITUS)

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa yleisenä huomiona ehdotukseen, että asian valmistelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota eri toimintojen/politiikoiden yhteensovittamiseen. Luotavilla kestävyyskriteeristöillä ja niiden toimeenpanolla ei saa aiheuttaa ristiriitoja eri politiikkalohkoilla käytössä olevien rahoitusmekanismien kanssa. Jos esimerkiksi pankit ja muut rahoituslaitokset tilastoivat antamansa rahoituksen kestävyyttä, niin merkitystä on sillä, mitä kestäväksi luokitellaan. Kestävyyskriteerit tuleekin luoda niin, että niillä ei esimerkiksi estetä EU:n yhteiselle maatalouspolitiikalle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Ainakin EU-asetusten mukaiset ja EU:n menettelytapojen perusteella hyväksytyt hankkeet/tuet pitäisi lukea kestäviksi.

Metsätalouden osalta ministeriö korostaa, että on sinänsä positiivista, että kestävä metsätalous tunnistetaan kestäväksi aktiviteetiksi. On kuitenkin huomattava, että ehdotus sisältää metsien kestävän hoidon ja käytön määritelmän, ja siirtää lisäksi komissiolle oikeuden antaa delegoituja säädöksiä aiheesta. EU:lla ei ole yhteistä metsätalouspolitiikkaa, eikä metsien kestävän hoidon ja käytön määritelmää aiemmin ole sisältynyt yhteisön lainsäädäntöön. Metsätalous kuuluukin jäsenmaiden toimivallan piiriin. On erittäin vaikea arvioida, mitä tällaisen määritelmän tuominen EU-lainsäädäntöön voisi tuoda mukanaan, ja on hyvinkin mahdollista, että määritelmän lisääminen muuttaisi ratkaisevasti sitä, miten metsätaloutta käsitellään muissa metsiin liittyvissä EU-politiikoissa. Suomi ei ole ollut halukas muuttamaan toimivaltasuhteita metsätalouden osalta. Nyt metsien kestävä hoito ja käyttö kuitenkin ehdotetaan määriteltäväksi asetuksessa, joka on luonteeltaan poikkisektoraalinen, eikä sitä edes Suomessa, jossa hallinnon koordinaatio EU-asioissa toimii yleensä hyvin, oltu hyvissä ajoin huomattu tuoda metsäsektorin käsiteltäväksi. Määritelmä tulisikin poistaa asetustekstistä ja sen sijaan tulisi yleisemmin viitata yleiseurooppalaisiin metsien kestävän hoidon ja käytön periaatteisiin sekä olemassa oleviin EU-työkaluihin, kuten EU:n puutavara-asetukseen.

Merkille pantavaa on, että asetusehdotuksessa kestäväksi sijoitukseksi nostetaan myös sellainen ympäristöä pilaava toiminta, joka aiheuttaa pilaantumista vähäisemmässä määrin kuin aiemmin. Ministeriö kiinnittää huomiota siihen, että metsät ja kestävä metsätalous tuottavat merkittävän ilmastohyödyn sitomalla ja varastoimalla hiilidioksidia ilmakehästä. Uusiutuviin luonnonvaroihin pohjautuva biotalous antaa mahdollisuuden korvata uusiutumattomia tuotteita ja fossiilisia polttoaineita ja siten vahvistaa kestävää kehitystä. Jatkotyössä tällainen ympäristöä vähäisemmin pilaava toiminta, ja metsien kestävä hoito ja käyttö, asetetaan nyt samalle viivalle. Tulisi löytää ratkaisu, jolla metsien kestävä hoito ja käyttö voitaisiin pitää mukana kestävien aktiviteettien valikoimassa ilman uutta säädöstekstiin sijoitettua määritelmää. Muutoin voidaan ajautua tilanteeseen, että vähäisesti ympäristöä pilaava aktiviteetti katsotaan kestäväksi sijoituskohteeksi, mutta kestävät metsätaloushankkeet eivät tähän kategoriaan kelpaisi.